

НАВЧАННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ УЧНІВ У ПЕДАГОГІЧНІЙ СИСТЕМІ КИЇВСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ СХІДНИХ МОВ № 1

Катерина Мілюк,
*учитель-методист китайської мови
Київської гімназії східних мов № 1,
Відмінник освіти України*

Китайська мова і культура викликають величезний інтерес в Україні, в усьому світові. Зростає суспільний запит й інтерес до оволодіння найскладнішою мовою у світі. Китайська мова в Україні, в системі загальної середньої освіти, має свою історію, й налічує 65 років. Навчання китайської мови було започатковано в 1957 році в Київській середній школі-інтернаті № 1 з поглибленим вивченням китайської мови. У Київській гімназії-інтернаті східних мов № 1 (1990–2003 рр.) а нині – у Київській гімназії східних мов № 1 – китайська мова посідає провідне місце. У 2006 році створено Концепцію навчання східних мов у Київській гімназії східних мов № 1 [3].

Для реалізації завдань Нової української школи вчителі китайської мови гімназії розробили нові навчальні програми для 1–11 класів (12), навчальні посібники, підручники, сучасні навчально-методичні комплекси.

У початковій школі (1–4 класи) освітній процес складає 2–4 години, у 5–9 класах і 10–11 класах – 5 годин. Освітній процес відбувається в сучасних лінгафонних кабінетах, навчальних кабінетах, подарованих гімназії у 2016 році урядом КНР.

Китайська мова сприяє інтеграції мовної особистості, здатної мобілізувати й застосовувати загальнолюдські, етнонаціональні, культурно-мовні, морально-громадянські цінності, ставлення, навички, знання та розуміння комунікативних процесів, щоб ефективно відповідати на нові запити, виклики і виявляти можливості, які з'являються в демократичних і міжкультурних ситуаціях [4, с. 3].

Окреслимо основні тенденції організації процесу навчання китайської мови, що ми використовуємо в нашій професійній діяльності.

Розуміючи стратегію навчання іноземної мови як загальну концепцію компетентісно орієнтованого навчання, спрямованого на вироблення в учнів необхідних життєвих компетентностей для комфортної інтеграції в сучасному світовому мультинаціональному та полікультурному просторі, відповідним чином будуємо навчальний процес і конструємо засоби його реалізації. Оволодіння іноземною мовою ґрунтується на певних лінгвістичних, дидактичних принципах і визначає підхід до якісного навчання [4, с. 12]. Ми враховуємо сучасні тенденції розвитку шкільної іншомовної освіти. Це, зокрема, комунікативно-діяльнісний підхід, за якого учень/учениця перебуває в центрі освітнього процесу як суб'єкт діяльності, а система освіти враховує індивідуально-психологічні, вікові особливості та інтереси особистості, забезпечуємо практично вмотивоване використання мови як засобу мовленнєвої взаємодії.

Комунікативний підхід потребує доцільного добору та раціональної організації мовного й мовленнєвого матеріалу, що забезпечує комунікативні потреби учнів у межах сфер і тем спілкування, передбачених програмою; передбачає врахування індивідуальних особливостей і можливостей учнів, рівня їхньої мотивації та готовності до оволодіння китайською мовою; ситуаційне спрямування освітнього процесу; надання пріоритету колективним формам навчання (діалоговим, груповим), спрямованим на виконання проблемно-пошукових завдань спілкування в різних режимах: учень – учитель, учень – учень, учні – учні тощо [4, с. 14].

Культурологічне спрямування навчальної діяльності покликане сформулювати в учнів комунікативні здібності (під час вивчення тем культурологічного характеру йдеться про систематичну презентацію країнознавчих знань щодо країни, мова якої вивчається, а й сприймання іншої культури з власних гуманістичних позицій). Важливого значення при цьому набувають принципи добору відповідного мовного, мовленнєвого, ілюстративного матеріалу до підручників китайської мови як основних засобів навчання.

Розвитку ключових предметних компетентностей учнів засобами китайської мови, крім уроків, сприяє їхня активна участь у щорічних Київських міських відкритих олімпіадах східних мов, в I (районному) та II (міському) етапах Всеукраїнського конкурсу – захисту науково-дослідницьких робіт учнів – членів Малої академії наук України (секції китайської мови, сходознавства у відділенні іноземної філології та зарубіжної літератури), навчання у класах школи Конфуція при гімназії; участь і перемоги в щорічних Всеукраїнських відбіркових етапах та заключному етапі Міжнародної олімпіади знавців китайської мови «Китайський міст», щорічне мовне стажування в чартерних мовних школах при Куньмінському державному університеті (КНР) і в 2019 році започаткування олімпіади «Піднебесна перлина», реалізація завдань проєкту «Інші країни, культури», ПАШ ЮНЕСКО, культурологічних, просвітницьких проєктів за сприяння Посольства КНР в Україні, Інституту Конфуція при КНУ імені Тараса Шевченка, студентів закладів вищої освіти в м. Києві. Багато випускників гімназії продовжують навчання в КНР, отримуючи стипендії уряду цієї країни, Посольства КНР в Україні.

Педагогічна система інноваційного навчання в гімназії розвиває інтерес юних громадян України до китайської лінгвокультури, формує в них ціннісно-сміслові, професійні орієнтації, сприяє розвиває загальнолюдських, культурно-мовних цінностей особистості; культурологічних, соціальних і громадянських компетентностей особистості успішного громадянина – патріота України.

Список використаних джерел

1. Китайська мова. 1–2 класи. Навчальні програми. Київ, 2018.
2. Китайська мова. 5–11 класи. Навчальні програми. Київ, 2018.
3. Концепція навчання східних мов у Київській гімназії східних мов №1. Київ : Енергія плюс, 2007. 112 с.
4. Мілюк К. Підходи до навчання китайської мови у педагогічній системі Київської гімназії східних мов №1. *Освіта XXI століття: теорія, практика: перспективи* : матеріали Першої міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, м. Київ, 18 квітня 2019 р. *Дидактика: теорія і практика* : зб. наук. праць. Київ : Фенікс, 2019. С. 194–197.